

# LA CAMPANA DE LA GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Librería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.  
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre Espanya pessetas 1'50  
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

## TRACTATS DE COMERS



Lo govern va fent tractats,  
pero del modo que ho toca  
va á deixar la pobra Espanya  
sense tripa y sense moca.



## LA LLEGENDA Y LA REALITAT



RA un home eminent per la séva intel·ligència; ho era més encara per la séva paraula maravollosa, que queya sobre les multituds com una pluja de foc... de un foc que no cremava y enardia.

Una vida entera consagrada á la propaganda dels seus ideals li havia donat un prestigi com no l'hagués alcansat igual cap més home del seu país.

Tenia una legió de admiradors, adictes incondicionals á la seva política y als seus actes. L'adhesió que li mostraven era completa, franca y desinteresada. Res esperavan més que l'triunfo de les seves idees, creyéntlas las més propias per realitzar la felicitat de la patria.

Figürinse quina sorpresa no experimentarien al veure que l'seu ídol, baixava voluntàriament del altar en lo qual rebia l'adoració del poble, per anar-se a confondre ab los enemichs de la República, fiantse en les seves coses, intervenint en los seus enredos, y oferintlos lo que no podia oferir; l'apoyo dels seus partidaris.

—Anéuse'n ab la monarquia—los deya un dia y altre.—La era constitucional queda tancada.... Aprofituvos: siguéu los moixons que vajan á granejar á n'aquesta era.

—Pero, y vosté?—li preguntaven.

—Jo no puch donar aquest pas: la méva història, 'ls meus antecedents, los als puestos que hi ocupat en la governació del pais m'ho impedeixen. Havent sigut jefe del Estat, jo no puch ser ministre.... Me'n vaig á escriure la historia d'Espanya.... Després veurem.

\*\*

En aquest punt precis de la estrambòtica evolució castelarista, quan ningú s'explicava que un home eminent pogués renunciar á recullir lo fruyt de tota una llarga vida de propaganda, de sacrificis y d'esforços, va anar-se formant una llegenda.

Y aquesta llegenda sosté encara avuy la fe dels últims restos de la host castelarista, dignes rivals en credulitat de aquells portuguesos qu'esperaren durant anys y sigles la vinguda del rey D. Sebastià, desaparecut entre l'espatech de una batalla desgraciada ab los moros del Marroc.

Ecls creuen que D. Emilio, convertit en una espècie de Maquiavelo, està desenvolant un plan que no pot fallar per establir la República a Espanya, en menys de quatre dies. Ecls se figurau veurel, republicà sempre, alsarse sobre les espatlls dels nostres enemichs sempiterns, aclamantlo á n'ell y aclamant al mateix temps á la idea nova. Ecls, en fi, tenen la convicció

de que lo que està passant es un *pan comido* ab tots los peixos grossos de la política espanyola.

Per realitzar-se tals designis, ha de ocurrir lo següent:

Un viatge à l'Austria, ó tal vegada l'escrofulisme y la tisis quedarán encarregats de netejar lo camí, deixantlo ben expedit als autors del projecte. Sense aqueix viatge ó sense 'ls microbis tuberculosos no hi hauria res fet. Pero no hi ha que dubtar un sol instant de la realització de aquesta primera base. Ecls han acordat aixis y ells ho saben tot.

Llavoras ve 'l cas de la proclamació de D. Emilio, com á president de la República.

Ningú més indicat per ocupar aquest siti. Precisament, per no apareixer com á president de un partit, ha licenciat al seu, l'ha inutilitat, l'ha tirat per portes. De aquesta manera, ell creu haver adquirit lo relleu de una gran figura nacional.

Y ja l'tenim coronant lo nou edifici.

President ell, los demés que avuy monopolisan la monarquia, monopolisaran la República. Tindrà aquesta 'ls dos mateixos partits que té aquella: los conservadors capitanejats per en Cánovas; los liberals acaudillats per en Sagasta.

Fins l'héro de Sagunto conservarà la categoria de dida seca de les noves institucions.

Y així, sense sacudidas, casi sense que l'pais ho adverteixi s'realizarà un dels cambis més trascendentals que registra la història d'Espanya.

Queda no més que un extrém á decidir.

¿Qué farán los carlins, quan se vejan la República proclamada?

A l'any 73, ecls varen destorbarla. ¡No es de erre que avuy procedeixin de una manera idèntica?

No... de cap manera. Tot està previst, tot està salvat. D. Emilio, mentres espera que l'proclamin, farà un viatge à Roma; allá s'veurà ab lo papa, y ell y Lleó XIII acordarán la manera de tenir sossegats als partidaris del rey de les húngares. ¡Per què no ha de fer lo papa en pro de la República espanyola, lo mateix exactament que vā fer en pro de la República francesa?

Ja veuen si està tot ben combinat.

«Aquí acaba la *Llegenda*: perdonéu sus moltes faltas.»

\*\* Ara, estimats lectors, aném á la realitat.

En primer terme, el pintar y el querer son dos coses enteramente distintas.

Qui pot respondre de que l'puesto destinat á la gran figura nacional quedí vacant, si no s'emplean altres medis més eficacissos, als quals la gran figura nacional ha renunciat, sens dupte per la por de trençar-se ó escrostonar-se? Una figura nacional, per gran que siga, escrostonada, francament, no va.

Pero, doném per admés que s'realisi aquesta primera part del plan: ¡es possible que hi haja ningú que puga creure en la existència de una República, sense l'concurs dels republicans?

Se dirà que Mr. Thiers va establir la Fransa. ¡Pero quina diferència entre aquella situació y la nostra! Allá s'havia acabat una guerra terrible ab Alemania y era necessari dominar una insurrecció tan formidable com la de la *Commune*: los republicans necessitaven una treva, un descans pera referse y re-

organisar-se, y per aquest motiu acceptaren de bon grat la situació creada per aquell home que tenia tranquillos als conservadors, per ser ell qui governava, y tenia sossegats als demòcrates per haverlos donat la República.

Se troba Espanya en una situació semblant?

No: precisament, aquí, 'ls qu'estàn gastats y desacreditats, los que s'han fet insopportables per les seves inmoraltats, per les seves torpes, per no haver sapigut organizar l'administració pública ab tot y gosar de un llarg període de pau, son los homes dels partits monárquichs.

Y fora possible que l'pais, martirisat, empobrit, extenuat per obra d'ells, consentís que continuessin ab la República les bromes pesades que li han jugat dirigint la política de la monarquia?

¡Vaya unas ilusions!....

OIGMIRI \* ESPAÑA

Pero, ben mirat, no hi ha que pendres en serio l'existència de uns plans que no tenen realitat possible.

Si D. Emilio, al realitzar la seva retirada, ha obedit á algún pensament encaminat en tal sentit; si s'ha format la ilusió de ser un dia la gran figura nacional de una República espanyola formada exclusivament de monárquichs; si algú li ha sugerit aquesta idea estupenda, prompte sufrirà l'últim desengany.

Ni aquest es lo camí de anar á la República, ni la República serà mai dels que tan inconsideradament s'han prestat á deixar lo cert per lo duptós.

De forjarse tals ilusions, se'n diu senzillament mossegar l'esqué.

En tot això, lo únic cert y positiu es qu'en Sagasta li ha tirat l'am y ell s'ha deixat pescar.

Per això D. Práxedes pot vanagloriarse de ser un bon pescador de canya, y exclama:

—Peix al cove!

P. K.

## LA UNIÓ REPUBLICANA



A idea, al impuls de la séva propia forsa, va obrintse pas y aixamplant sa esfera d'acció.

La *Tertulia republicana* posibilista, importantissima agrupació de Barcelona, presidida per un demòcrata tan antich y probat com don Fermí Villamil, en junta general extraordinaria celebrada l'passat diumenge, acordà unànimement adherir-se

y prestar tot lo seu apoyo al insigne republicà don Joseph de Carvajal, en los traballs que aquest està fent pera lograr la unió de totas las fraccions republicanes, de tots los partits que volen primer que tot y avants que tot la república, sobre la base d'un programa comú.

No cal dir que doném la notícia ab verdadera satisfacció y que felicitem de tot cor á la *Tertulia* per la seva actitud clara y franca; actitud que al mateix temps que afirma sa conseqüència y son republicanism, pot servir d'exemple á las demés agrupacions samas y desinteressadas que semblan vacilar ó 's man-

## INOSTRE PA DE CADA DIA!



N Ricardo la va veure, y acostumat com estava á corre mon, la prengué de lluny per una *sil·lide nocturna*. L' hora, dos quarts de tres de la matinada; lo lloch, l'intell d'una porta del carrer de Jaume primer y avesat en Ricardo á tota mena d'aventuras en tals horas y lloch, y tement una repetició que aquella nit no entrava en sos càlculs perque no estava de *flis*, apretá'l pas, disposit a ser sort a tota mena d'insinuacions.

Anava acostantse, acostantse á ella y ja furgava en sas orellas la expressió acostumada, sensual y repugnant, quan va sentirse ferit per un timbre de vêu débil, apagat, mitx plorós, que deya:—Senyor! Una caritat per la mór de Deu!

En Ricardo, que de la embranzida presa, ja parava dugas portes més avall, 's detingué, tornà enrera y comòs per la expressió d'aquella veu que trucava á la sempre oberta porta dels seus sentiments, deposità una pessa de coure en la mà de la vergonyant. Mes la mà no 's retirava, ni l'acostumat—Deu li pagui—era 'l premi de sa acció.... Com una estàtua de marbre, seguia la pobre ab la mà extesa, y ja en Ricardo anava brutalment abandonarla, quan entre un espurneg de llàgrimes y una explosió de gemechs, sentí la mateixa veu que li deya aturantlo pel bràs:—Quant ne déna de mi?...

Un sentiment extrany va apoderar-se de n'Ricardo. Aquells plors, barrejats ab una proposició tan atrevida lo feren fixar en lo rostre d'aquella dona. Alta, morena, ulls negres, rostre ovalat, nas fi y formas perfectas; ab una uïlla 'n tingue prou p-r apreciarlo tot y satisfet del gènero, ab certa sensació inexplicable, mitj compasiva, mitj sensual respongué....

—Y per què te vens, bona mossà?

—Per lo que vulgui.... ¡No hi sopat encara!

—Donchs aixugat las llàgrimes... Anem!

Tant mateix la Enriqueta, no estava pas desmenjada! Sense fer tréure cap plat d'aquells costosos, com acostuman las donas de certa classe, portava's divinament. Ab cerca-pous, puig que no s'entretenia en dar conversa á son protector, pogué aquest treure en nel com se deya y un detall interessantissim, y es que feya dos dies que dejunava y altres tantas nits que no dormia.

Un plat darrera l'altre, prompte va anar donant compte dels recursos culinaris de la casa, y ja més refeta, contestava ab més detalls las preguntes de 'n Ricardo, que repartigat enfrente d'ella, la contemplava com lo *gourmet* á son plat favorit.

—Qui serà aquesta dona? s'deya. Es indubtable que sense ser d'elevada classe, s'tracta d'algo més que de una raspa desgarriada.... Veurem!

Finit ja l'sopar, digne més de cal' Afaria-Pobres, que de ca 'n Martin, vā interrogarla ab l'afany del qui disposat a menjarse un plat raro, s'entera minuciosament de com ha sigut guisat pera saborejarlo més a conciencia. Mes poch á poch aquest afany, anà convertintse en curiositat no exenta de llàstima y per fi en carinyo noble y desinteresat....

Val à dir que la historia, no era per menos.... ¡Pobre Enriqueta!... Separada de pares pobres com humils jornalers qu'eran, l'havia adoptada una vella viuda, rica y religiosa. Aquesta senyora l'estimava fins á cert punt, perquè l'seu carinyo era d'un ordre secundari. Això s'explica diuent que Donya Pepa, se la corria ab un advocat administrador seu, home molt devot. de boquilla. Efectivament, Don Pau Mataiplana era tan aficionat al rosari com á las bonas mossas y tan bo era per estregar una filipica moralista á noya llegera de cascós, com per aprofitar sas primícies de dona á la

primera oportunitat. Olorà l'tal Don Pau lo tresor de juventut y bellesa que Donya Pepa tenia á casa y ab promeses avuy, prechs demà y amenassas demà passat consegui de la Enriqueta lo que aquesta no podia dar-li, sinó ab detriment del seu bon nom.

Passa lo que passa sempre. La Enriqueta al veure-s compromesa, exigi, suplica y plorà y l'advocat tan desnaturalisat d'amagat, com bon moralista en publich, suplicá y exigi de donya Pepa que tragüés a la seva filla adoptiva... perque era una viciosa, á qui no solzament havia visi alguna vegada admetre bromes grosseres de *calaveras* y *corridos*, sinó que fins havia tingut la desfàtzat de volgeler seduir á n'ell, a n'ell que no li podia fer cas, perque era tot sencer de la seva viudeta, que jove encare, y ben conservada, valia més que totes las Enriquetas hagudas y per haver. Aquesta oració acompañada d'algunes caricias amanyagadoras, portà la convicció á Donya Pepa, que surti per despatxar punta en blanch, á la *bacant* que tenia á casa. Pero la Enriqueta que havia escoltat tota la conversa, no li donà temps de ferho, puig qu'el mateix temps que la vindrà la buscava, ella surtia del pis.

Fins aquí l'*vía crucis*, després l'martiri. Desesperada la noya, pensà en refugiarse á casa dels seus padres. Caminant, caminant arribà á Sant Andreu y trucà a casa seva. Sense obrir la porta, lo vell, ab tó sech y desanimat, li digué qu'ell no havia posat fillas al mon perque li fessen abaixar la cara y que per tant renegava de tots fillas!...

D'aquí endavant la Enriqueta, perdut lo cap, sens esma, com mitj alocada, no's recordava sino de que tingüé son, que després la fam li tragüé la són, de que demandà caritat y de que oferi son cos... fins qu'al ultim trobà comprador!

En Ricardo escoltà l'rahonament de la noya y segons s'anava acostant al fi, anava posantse nerviós y quant aquesta hagué acabat, després d'una llarga paua no més interrompuda pels singlots de la Enriqueta, picà

Tenent en la inacció, després del abandono en que acaba de deixarlos qui havia de ser, y era, l'seu conseller y l'seu guia.

A Madrid s'estan fent treballs per la formació d'un programa republicà comú, que sigui la bandera y l'evangeli del partit únic.

La tasca no es fàcil; però les angusties de la patria acallaran sens dubte la veu dels particularismes y de les passións, y si hi ha verdader desinterès y la suficient abnegació per cada banda, s'arribarà a conseguir la unificació de totes les aspiracions republicanes espanyoles.

Signi qui sigui l'que intenti aquesta empresa, ja sab que a nosaltres ens té al seu costat, convinsos de que sols d'això depen deix lo nostre triomf.

¡Tot per la República! ¡Tot per la UNIÓ REPUBLICANA!

### PENSANTSE SENYARSE...

La escopeta l's ha fet figura,  
la truya se l's ha girat.  
¡Quin pastel la ilustre Lliga  
contra la inmoralitat!

Després de tant bellugarse y moure la mar d'embulls, figurantse anà a senyarse los pobrets s'han tret los ulls.

—Qu'era fa un any la Chiquita, la de qui ara s'para tant?  
Res: una cantant... petita ó una petita cantant.

Los concerts la contractavan, los parroquians la sentian, y en unas parts la xiulaven y en altres parts la aplaudian.

Cantava ab veu bastant neta dungs tonadas ó tres, la gent se'n'nava a caseta y... prou: no passava res:

May ningú va imaginarsse que aquell tipus adotaren pognés al fi transformarse ab una celebritat.

Tant per sas cansons non-santas com per sa poqueta veu, era sola ana de tantas que's veuen per tot arreu.

—Bé va cantá y va ballá sa col·lecció voluptuosa!... Lo pais se va quedá tan tranquil com si tal cosa.

Mes jay! ve un dia la Lliga

al mosso, pagá'l gasto, s'posa'l barret y digué ab veu seca y gutural mitj preguntà, mitj manant:

—Aném?

Ella no respongué. Muda y sumisa com la ovelha destinada al sacrifici, s'aixecà y l'segui. Surtiren del restaurant, atravessar'n carrers, entraren en lo de la Boqueria, ell truca a la porta de la fonda y pujaren així.

—Un quart... digué en Ricardo.

—Un quart ó dos? preguntà'l mosso, reullant la Enriqueta.

—Un quart hi dit.

—Llit de matrimoni, jeh? sonrigué'l mosso maliciósament.

—Llit de monja! replicà imperiós en Ricardo.

—Pujin si son servits.

Un cop dalt, en Ricardo prengué una mà de la Enriqueta y estrenyentla afectuosament, li digué comument:

—Vosté fins a nova ordre estiguis aquí tranquila. I Areveure! Y eixi rápidament del quart, mentres la Enriqueta qu'anava a besari la ma, no pogue ferho, per haver ja ell passat la porta.

\*\*

—Y donchs, ahont vā padri?

—Ola pillastre... gracias a Deu que puch posarla la vista a sobre!... Oh, lo qu' es ara no t'escapas. Vull que prenguis cafe ab mi.

—Ahont?

—Aqui mateix; al Pelayo.

—Es que...

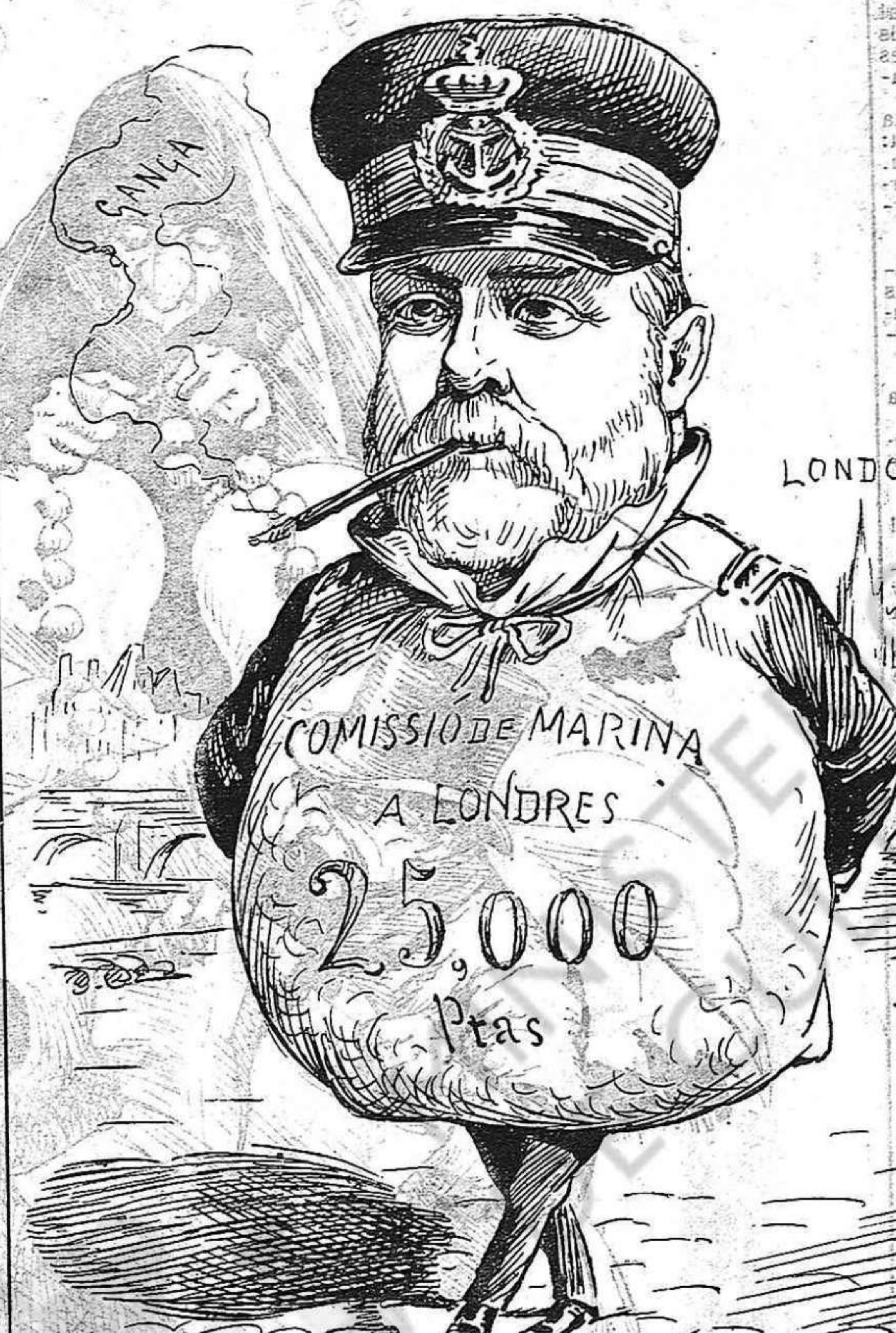
—No repliquis, ets meu y no t'escapas.

—Es que tinc tart.

—Ah!... ja t'entenç l'aranà, Ricardo. Alguna dona... si, las donas, l'eu flach... Vaja, avuy que s'esperi... Vina, que t'presentaré a uns amichs meus, companys de dominió grops?

### UN HOME AFORTUNAT

L'ex-ministre Cervera



Cessantia de ministre,  
que diu que no son brometas,  
sou de marino... i regalo  
de vinticinch mil pessetas!

### LO PORT DE LA CONFITERIA

de la gent morigerada y s'empenna en trobar migas allí hont ningú l'ha trobada. Sa atenció tota's concentra en son meneig especial, y de la dansa del centre ne ta un perill nacional.

—Cóm protesta! ¡cóm s'irrita!  
¡cóm mostra sa indignació!

—Hi ha que portar la Chiquita

al foc de la inquisició!

—Y tamunt sense més ni mes, salvi

seguint sas honestas miras, l'obliga a seguir comeua un famós procés en sup sional

que n'hi ha per llugar cadiras.

—Quin quadro aquell! La justicia

interroga a la cantant i les nascobas

y ella s'ense cap maliciosa

s'risca de dentres, i es medra

l'acusatà bailarina.

—Replica contactlo ust.

—Y el públic s'hi encalabrina

y s'frega los mans de gust.

—Lo nom de la boyadéra

omplia tota la narci, fins la prempa's apoderà

si es llegi si es legi de tan cómica q' estio.

—La curiositat s'excita y per tot no sent mes

que: —¿Qui es la Bella Chiquito?

—Aquesta Chiquita, qui es?

—Resultat; que tras un acte

ab tan bon zel preparat,

la noya te una contracta en cada localitat.

—A qui ha d'agrabirlo això?

—Aquest exit que s'omenta.

—La graciosà intervenció

dels de la Lliga decentia.

—Els diublen que han procedit

ab un propòsit moral;

mes... la cosa l's ha sortit

un poquito desigual.

—No han tret cap altra ganancia

de sa campanya inaudita, que donar nom è importància

a la famosa Chiquita.

—D'aquest modo ls feix ensenyant

als que's ficen ab embulls:

ells se pensan que se senyan

y s'estan trayent los ulls.

—G. GOMA:

—I que es això que es fa?

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—Això que es fa es això que es fa.

—

## LO POT DE LA CONFITURA

**P**EUS francesos la felicitat consisteix en aixafar los nassos à l' Alemanya; pels moros la felicitat estriba en un paradís poblado de dones guapases; pels espanyols no hi ha mes felicitat ni més glòria que obtenir una capitania general.

May s' havia vist en aquesta terra tan hermosa unanimitat: tothom vol lo mateix; una capitania general à casa seva. Sevilla, Còrdoba, Vitoria, Corunya, Pamplona, Burgos, Valladolid... no hi ha població de mitjana importància que no surti ab aquesta cantarella:

—Volem una capitania! —sd id'n sup  
Gracia, Sant Gervasi v' l' Hospitallet no l' han demanada encara; però es de suposar que un dia d' aquests s' adonaran del trist paper qu' estan fent, y s' apressuraran també a solicitar una capitania pel seu us particular.

Quan arribi aquest cas, ja saben lo sistema.

Una capitania general no s' demana com qui pidola un cigarritxo: —Vol fer lo favor de...

No: les capitianas se demanan à crits y à cops de pedrads; ab energia, ab indignació jab remoltissima indignació!

La fórmula aprobada es aquesta:

—Volém la capitania general! la capitania ó la mort! Es curiós lo que passa en nostra ditiosa Espanya.

Aquí l's governs poden ferho tot. Pendren la llibertat, deixarnos sense quartos, arrencarnos la camisa y la pell de la esquena, baldarnos à garrotadas. Ningú diu res, ningú xista, ningú s' belluga.

Pero vé la qüestió de las capitianas. ¡Ah, fillets de Deu! Ara s'ur lo valor; ara s' veu lo que fa un poble serio y viril.

Per tot areu s' aixeca un clamor que aixorda:

—Defensarem la nostra capitania, hasta derramar l' última gota de sanch!

Per la llibertat, pels drets del home, ningú vol derramar res; pero iper las capitianas! Cada poble es un Numanzia ó un Sagunto... en la seva primera època, quan encara nos' havian inventat los Martinez Campos.

¿Qué dimontri tindran los capitans generals per provocar de tal manera l's entusiasmés dels pobles? ¿Qué l's dará a aquests la capitania? Per què la sollicitan ab tant empenyo?

Una universitat, una estació de carril, un hospici, se compren que excitin l' interès de las poblacions. Al fi y al cap encara hi ha algunes persones que van a estudiar, moltes mes que viajan y un número immens que tenen en l' hospici lo seu únic pòrvenir.

Pero luna capitania! que n' han de fer la majoria dels que la demanan y que estan resolts a derramar per ella fins l' última gota de sanch!

Un coneixedor de la materia pretenia explicarlo d' una manera senzillissima.

—Tot això —deya— ho han promogut las donas.

—Las donas?

—Si señor: sense soldats, elles no poden viure.

—Pero si aquests pobles lo que demanan es capitianas, v' res mes?

—Fugi, home! Lo de las capitianas es per disfressar la cosa. ¿Qué n' han de fer las donas dels capitans generals, si tots son casats y per anyadidura vells? Al demanar lo capitá, es perque saben que darrera l' capitá hi va la tropa y ab la tropa'ls cabos, los sargentos y un bon surtit d' alfereces y tinents, adòrnats de galons y estrelles.

—Ab tot ges possible que per un motiu tan petit se posi en conmoció tot Espanya?

—Motiu petit diu? una co-a que afecta al cor, una qüestió qu' interessa a las donas? Això es petit?

—Es que son los homes los que....

—Y què no sab que aquí y a tot areu los homes no fan mes que lo que volen elles.—

Lo positiu es que, gracies aquest problema femení-militar, la Espanya entera està desllorigada y la guerra civil comença com qui diu à treure l' nas.

Un dia, perque un rey va abandonar una noya, los moros invadiran la península y s'estiguieren aquí durant set cents anys, surrantos la badana y trayentnos la són de les orelles.

—Tornarà ara à donarse un cas semblant?

Pera evitar a unes quantas enamorades candorosas lo disgust de veures abandonades pels seus oficialets zhaura de sufrir Madrid la invasió dels vehins de las poblacions descopitanisadas per la voluntat de don Práxedes?

¡Deu ilumini als Rodrigos actuals! ¡Deu nos liuri de las iras de las Florindas d' avuy dia!

Si realment l' agitació capitanesca està promoguda secretament per las masses femeninas, convé que l' govern estudihi la qüestió posantse la ma al cor, procurant trobar la manera de conciliar las exigencies del amor y la necessitat de las economias.

En principi, la idea que diu que ha tingut en Sagasta per resoldre l' conflicte, es molt hermosa; pero no es complerta.

No basta deixar que l's capitans generals cambihin de residència à mida del seu gust y fixin la capitania allí ahont los sembli convenient'.

Es indispensable una dispositió més radical.

Los capitans generals, seguits del seu respectiu cos d' exèrcit haurian de recorrer continuament lo seu districte, passant un dia y una nit en cada poble.

Així, totes las localitats tindrian lo seu torn de capitania, les noyes no haurian de deplostrar abandonos amarguissims... y la població d' Espanya augmentaria en poch temps d' una manera assombrosa.

A. MARCH.



## La societat de LA CAMPANA

&lt;p

(Dibuix de APELES MESTRES).

seguim 'lerr si desit Y  
si el s'endurá que no's  
deixa ab la seva simpatia.

Si me'n haig d'anar, serà importàntmen algú  
del bras.



...y lo que no 's veu

— Si me'n haig d'anar, serà importàntmen algú del bras.

— Calla, calla! La resposta  
no deixa de ser ben bona.  
Pero aquest que s'endurá  
serà home ó serà dona?

— Pobre Sagasta!  
L' altre dia diu que 's queixava de que la nació no  
l'apoya ab las seves simpatias.

Verdaderament es trist  
y la queixa 'ns martirisa....  
— No simpatisá ab un home  
que... 'ns deixa sense camisa!

Si aquest ministeri cau ¿saben qué pujará?  
Un govern presidit pel general L'avia.  
Així se fa corre per Madrid.  
Altres, no obstant, creuen qu' es més possible en  
Martinez Campos.

Entre l'hèroe de Sagunto  
y 'l gall del tres de Jené,  
vostès ¿á qui prefereixen?

— A cap dels dos.— Jo... també.

Un dia d'aquests hi haurà à Biarritz una reunió  
d'eminenças conservadoras.

— Es tal volta que 'l malalt  
marxa per mals derroteros,  
que ja hi començan à haver  
consultas de curanderos?

— Anda, morena!  
Escoltin aquesta història.  
Un barco que s'està construint pera la nostra es-  
quadra, havia de portar dos canons de 24 centí-  
metres.  
Pero vè 'l ministre Beranger, y li passa pel cap que  
'ls canons siguin de 28.

La fundició 'ls fa, y quan son fets, resulta que no  
serveixen perque son massa grossos y 'l barco no 'ls  
pot dur, y no hi ha més remey que ferne fer uns al-  
tres de 24.

— Saben quan costa aquesta broma? Set centas mil  
pesetas.

— No seria just y lògich,  
ja que no poden servir,  
què aquests canons los pagués  
lo qui 'ls va fer construir?

Lo valent poble de Tortellà, tan famós en las pá-  
ginas glorioas de la última guerra civil, celebrarà 'ls  
dias 21 y 22 d'aquest mes, las festas que cada any sol  
verificar en conmemoració del aniversari de la bri-  
llant defensa de la població, portada á cap per trenta  
heròchs voluntaris, manats per en Sebastià Estar-  
tots y en Pau Estebenell, contra 3,000 carlistas capi-  
tanjats pel sanguinari Saballs.

Desíjem als braus de Tortellà molta satisfacció y  
alegría en semblant acte. La defensa d'aquella vale-  
rosa població es un fet que may s'esborrà de la  
memoria dels bons liberals.

Un periòdic anomena *fulleros* als membres de *La  
Fulla*.

— L'epíteto es rigurosament gramatical.  
Y aquesta vegada la gramàtica diu *lo que deu*. Y  
no queda res à deure.

Constí que al atacar als Pares de família que 's  
prenen la libertat de dedicarse a moralizar al país,  
no prenem erigirnos campeóns de la inmoralitat.

En la nostra ja llarga vida periodística hem donat  
sempre mostres sobradades del gran respecte que 'n  
mereix lo públic.

Pero 'ns repugna la oficiositat de certs individuos,  
alguns dels quals mereixen lo dictat de *invalids de la  
luxuria*, y altres lo calificatiu de *arreplega totto que  
pugas*, ficantse en lo que no 'ls importa.

Inquisidores lâichs, lo seu distintiu es la hipocresia.

Regularment quan se proposan moralizar, escan-  
dalisan.

Constitueixen una plaga social, y contra totes las  
plagas llenya seca!

Síntesis dels projectes de 'n Gamazo, el qual  
D' ell lo rich ne surt ilés y 'l pobre castigat.

Tots los tributs que paga 'l pobre quedan molt ca-  
regats; á tots los que paga 'l rich se 'ls respecta.

Quin dia serà que 's farán uns pressupostos ver-  
daderament democràtics, en que tothom pagui lo  
que deu en proporció de la seva riquesa?

Lo dia que 'ls republicans volgèrem establir la Re-  
ública.

Lo Sr. Morayta se troba istiuhejant à Galicia, y al  
punt de la seva residència l'ha anat à trobar un pe-  
riodista, suplicant exposar la seva opinió sobre 'l pos-  
sibilisme.

Resposta del Sr. Morayta, aludint al Sr. Abarzuza.

— Los jefes dels partits no 's nombran com los go-  
bernadors de província. La desaparició del partit pos-  
sibilista coincideix ab la desaparició de 'n Castelar de  
la escena política. Avuy dia el meu jefe soch jo: no  
'n reconech cap més.

Conformes ab la primera part de la contestació

Acostumat D. Emilio à humiliar als seus adeptes,  
no ha refusat en proporcionarlos un jefe de real or-  
dre. Y aixó no ja com à demòcratas, sinó com à ho-  
mes dignes, ningú pot admitirlo.

Ara per lo que toca à quedarse sol y à ser cada hí.  
jefe de si mateix, suposant que ab en Castelar 'ha  
mort fatalment lo partit de la drèta republicana, po-  
drà pensarlo en Morayta; pero aixó no es cert ni res-  
pon à cap fi útil.

Qui siga republicà, de sobras ha de saber ahont té  
'l seu puesto.

Lo que ha mort ab en Castelar, es tònicament la in-  
teligència ab los monàrquics, la concomitancia ab  
los seus tràfecs, la costum de ferse encasillar per  
ells, tot lo qu'era repugnant, asquerós y contrapro-  
ducent.

De manera que la separació de D. Emilio, més que  
causa de mort ho serà de deprecació.

— Saben los barcos aquells quefa construir lo go-  
bern pel seu compte?

Donchs ja s'ha agotat lo crèdit que s' havia desti-  
nat à la séva construcció. Pera terminarlos se dema-  
na un nou crèdit de deu milions de pessetas; y si ne  
bas'essin aquests se 'n demanarien deu milions més.

La marina de guerra espanyola té aquesta gracia.  
Avants de que 'ls barcos sigan botats à l'aygua, ja  
casi han tirat la Hisenda pública à pico.

\* \*

Y la Junta tècnica, y el ministre y tots los que han intervingut en aquest desgraciat assumpt, se quedaran tan tranquil, cobrant lo seu que per la seva categoria li correspon.

¿Hi haurà encare qui pensi en que poguem tenir Marína?

Millor seria adquirir unes quantas galeres del sistema antich, y enviarhi a remar per un bon número d' anys, als autors de aquests despilfarros que arruinan a la nació.

## LO CANT DE LA SIRENA



B vent de popa y a tota vela eixi de las costas democráticas la fragata *Possibilisme*. Hermosa, seria, magestuosa, avansava pe'l mar de la Política, la proa dirigida a la República Espanyola, que si dins l'horizont al principi no's veia, allá d' enllà la preveyan los ulls del desitj.

Ferm en son lloc, lo Patró Aranya arengava a la tripulació y al passatge ab discursos florits, tendres, qu' afalagavan l'orella com lo venitjol de primavera; qu' aixamplavan los esperits y perfumava l'ànima, impregnats d'essència de la Patria, armoniosos, ab les notes vibrants de la llibertat y de la fraternitat sempre anheladas; y lothom embadalit, hypnotisat pel ritme cadencios d'aquella veu arrebadora, girat de cara al punt de partida, s'abandonava ab dolsa melengia a l'imatge d'un venturoso peregrindre, extenent la mirada pel cel pur, blau y seré, sense un núvol de dupte, ni una ràtja de defalliment.

La nau avansava, ayrosa y pulida. Ni una insurrecció a bordo, ni una paraula dissonant. Mariners y passatgers, dignes y serios: aquells sempre a son puest, aquests absorts en la contemplació de la blanquinosa estela que en el mar de la Política representava 'i passat, la tradició del partit.

Novissims arxonants, plens de fe en lo Capità y assadollats d'entusiasm per l'idea, corrian no a la conquesta del vell d'or dels temps fabulosos, sinó a la possessió d'aquella terra promesa en les profecías democràtiques y escrita ab vius colors com filla segura d'una revelació divina.

Còrria l'temps, passaven anys; ciclons y temporals dures penas feyen balandregar lo vaixell, sempre magestuós, serio, imponent, avansant ab lo bauprés dirigit a lo invisible, allá al lluny hont devia trobarse l'Paradís dels somnis, lo País sagrat de la dignificació humana.

Las gavines que en lo mar de la Política se dedicavan a la pesca, xisclaven entorn de la nau, com molofante del ordre, de la rectitud de conciencia d'aquell grupat d'héroes qu'ab rumbo a son ideal seguian constantment la ruta marcada en los mapas de l'abnegació y del deber. Y 'ls peixos grossos, los tiburons que la seguian ab los ulls oberts y la boca badada, en varen despullas ni engrunes, ja qu' allí formant una pinya fraternal no hi reynavan mes qu'un sol Deu y un sol capitá.

Ja s'apressentia la proximitat de la costa. L'horitzont restava mut a la vista, mes la flaire de la llibertat lo envoltava d'una atmosfera deliciosa, y 'ls rejuvenia 'ls cors, y la sentian tonificar e inundar los amussats sentits, com ans de contemplarla respiran los viatgers prop de Ceylán la grata y penetrant olor de la canyella.

Per si's veval... La tripulació admirava aquella rata qu'apareix a clara y distinta com eixint de las revoltas aguas. Batian los cors a compàs en un himne ardent d'amor y d'encis indescriptible, y un crit apassionat, unànim, superb, escapat a l' hora de totes las bocas, robust y poderós, volà pels ayres com l'estrepit de mil canons disparats a la vegada:—La Repùblica!

Si, allá era. Davant la nau s'extenia l'delicios jardi de la fraternitat; las plantas republicanes de bona arrel y d'abundant sava allargavan las branques ab tentadora gracia, brindant als navegants los fruixs saborissims d'aquella terra verge y fecunda ensembs.

Declinava l'dia. Glatin per las maravellas de la República s'esperava ab frisansa un nou jorn, lo próximo sòl qu' havia d'iluminar lo tant temps ansiat desembarch. Y quan la lluna desde l'firmament platejava l'mar calmós y de bonansa, desaparesqué del pont lo Patró Aranya, desvaneixense com una sombra fosa en la quietud sublim d'aquella nit soleme.

Més ta t'salsà d'entre las aguas una veu suau, bonica, delicada. Entonava un cant desconegut, pròs infiltrava per tot arreu, ensopint las desvetllades energies, ofegant en una voluptuosa passivitat los cors, endormiscant las ansias de demà y entontint en una peseta musulmana a quants l'escoltaban.

A pilotats a la banda de popa, 'ls navegants oian extassits aquell cantic, inmóvils, perduda l'esma, atents las orellas a la Sirena qu'empenia la nau ab mà invisible dret als perillós esculls de la Monarquia.

Tornava la sirena enganyadora enaltint las excelencies d' aquell lloc, cantant la riquesa d'aquelles rocas, hont sobre llits de corals dormian las reynas del mar, y prometia l'olvit de las ansiades platges cambiantes ab graps de perlas y ab cascades d'arenetas d'or. Y 'ls navegants escoltaban sense perdre paraula, la vista clavada en la llarga estela qu'argentava tranquilament la lluna, mentres la nau empesa per mans desconegudas volava a tot drap dret a 's penyas fantàstiques y monstrosoas de la monarquia.

Un soroll sech de fusta al estellar-se turbà de prompte als embadalits argonautas. Lo vaixell *Possibilisme*

s'esberlava a tota pressa contra las rocas negras y peladas d'una institució caduca.

Al crit de *salvis* qui puga! los valents, los més ardis intentan arribar a forsa de brassos fins las hospitalarias platjas hont floreix l'arbre de las tres branques santas. Los cobarts, los ganduls quedan sobre l'rocà acantellat esperant la baixa mar per recullir corals y perlas. Y al mitj d'un xuclaror gegantesc s'hi veu al Patró Aranya abrazat ab la Sirena, sol, esmortuhit, abandonat dels que fugen, despectuat pe'ls que no s'mouhen, sense fe en lo jorn de glòria qu'esperava, destinat a morir en lo vè-yè d'aquella mar de la Política, plena de crancs famolenchs la superficie, brut de llot repugnant son fons incommensurable.

XAVIER ALEMANY.

## TRANQUILITAT

A Córdoba altra vegada estan tots soliviantate ab motiu del nou reparto de capitals militars. Diu que s'han fet amenassas, diu que hi ha un altercal y diu que a Córdoba s'creuen trobarse sobre un volcà.

Fora d'això, per tot reyna complerta tranquilitat.

A Galicia *idem de lienzos*: després de la santa pau que hi ha reynat alguns dies, s'han tornat a exasperar, y ara parlan *nada menos* que d'unir-se a Portugal, y organisan novas juntas y passan lo temps cridant.

No obstant, fora d'això, reyna complerta tranquilitat.

A Vitoria hi ha hagut *juerga* ab crits, pedradas y sanch, s'han donat vivas als fueros y s'han xiulat generals. Sembla que la efervescència poch a poquet va augmentant y que no se sab la cosa de quin modo acabara.

Excepto això, per tot reyna complerta tranquilitat.

A Riudoms se reuneixen los viticultors del camp y demostran que l'ministre no sab lo que's du entre mans. —Sí no desisteix—declaran— del impost que ara ha inventat, desde avuy la agricultura no paga al govern ni un rali.

A part d'això, per tot reyna complerta tranquilitat.

A Madrid sembla que corren uns rumors tan... especials, qu'en Sagasta determina quedarse allí a pendre banys. Hi ha por de trastorns del ordre, hi ha temor de que demà salti una xispa incendiaria, y l'home està vigilant.

Prescindint d'això, 'ls disfruta complerta tranquilitat.

A Valencia hi ha barullo, ó més ben dit no n'hi ha, pero l'general veu sombras y 's prevé pel què dirán.

Als quartels ningú s'ha belluga, al carrer ningú alsa l'cap y s'han pres deu carretades de precaucions militars.

Descontent això, aqui reyna complerta tranquilitat.

De modo que, fora Córdoba y altres pobles de per llà; fora la Corunya y Vigo y tot lo pais galàych; fora Vitoria y Estella y Riudoms y Ciutat Real, y Madrid y Don Benito y València y altres parts... reyna avuy per tota Espanya complerta tranquilitat.

C. GUMÀ.



A la província de Tarragona hi ha hagut diversos meetings d'agricultors en los quals s'ha resolt que si l'govern no rebaixa 'ls impostos los contribuents no pagaran cap contribució.

Y crech jo que l'amenaça al fi ha de cumplirse, à fé: no pagarán perque al últim ni menos tindrán ab què.

*La Concordia*, diari republicà de Huesca, fa una petició justíssima.

Diu à n'en Castelar que si s'ha retirat de la política, renuncihi a la diputació per Huesca, à fi de que aquells republicans pugan elegir un altre diputat.

Perque ara 's troben ab que no tenen representant ai Congrés, perque don Emilio no s'fica en política, ni'n poden nombrar un de nou perque don Emilio no renuncia l'acta.

Mestre, això no's pot permetre. O cumplir bé... ou se démetre.

Crònica trista.

A Madrid, per 55 céntims, à un infelis li han donat una punyalada tremenda.

Aquí si que pot repetirse allò:

—Després dirán que tot va car!

Més gatuperis en lo ram marítim.

Ara s'ha descubert que per cada un dels regiments d'infanteria de marina, compostos de 256 soldats, hi ha *nada* menys que:

5 jefes.

49 oficials,

140 cabos y sargentos, y

32 cornetas.

Ab aquests datos al davant, fem lo resum de nos tra marina de guerra:

*Barcos*: quatre escampavias

y dugas ó tres barquetas.

*Gent*: molts jefes, pochs soldats

y un pila de cornetas.

En Castelar ha arribat a San Sebastian.

A San Sebastian s'hi troba també la regent.

Resultat: qu'en la impossibilitat de menjar en la taula de las institucions, tindrà a lo menos lo consol de banyarse en las mateixas aguas.

Los de la *Fulla* ho han probat tot per acabar ab lo que ells ne diuhén los abusos de la prempsa impia.

La prempsa impia, no hi ha que dirlo: es la lliberal, ó siga la que's dedica a esquilar clatells.

Persecucions, treballs a tota ma per evitar la venta dels alndits periódichs, ja amenassant als venedors, ja subornantlos... no hi ha hagut medi que no l'hajen considerat lícit y corrent.

Un marqués famós per las sévas distracciós en materia de pagar *dividendos* als accionistas, ha arribat al extrém de publicar periódichs més ó menos carrinçols y de una baratura fabulosa.

Periódichs que, de segur, costan més de lo que valen.

*Y ni por esas*. Lo públich s'absté de comprarlos,

Si vol fer fira, no te més que un remey: omplir las pàgines de dits periódichs, de frares y capellans ensenyant las pantorrillas, y de monjas en èxtasis divi.

Única manera d'excitar l'interès y l'ardor de las beatas y 'ls devots.

Perseguint formiguetas no 's veuen los elefants. Aquesta es la tèctica de algunas persones que pretenden passar plassa de morals, reprimint certas expansions completament inofensivas.

Quin dia serà que 's constitueixi una *Lliga* especial per perseguir als elefants de grans ullals y trompa xucladora?

—Cuidado que n'hi ha!

Comensaut pels que's dedican al contrabando, seguint pels que organisen societats anònimes al objecte de quedarse ab los diners dels accionistas, y acaben pels agiotistes d'empréstits y 'ls que celebren contractes leonins ab lo govern, à expensis de la Hienda pública, n'hi ha de totes mides y categories.

Ja que tant blassonan de coneixre 'ls manaments de la ley de Deu, ¿com es que s'olvidan sempre de aquell que diu: «No furtarás»

—Ah! Y encare es precis tenir en compte una circunstancia.

Lo qu'ells persegueixen ab tanta tenacitat, regularment fa riure.

En cambi lo que ells fan, costa sempre moltas llàgrimas.

Ara si que la qüestió social va a arreglarse desseguida.

Lo papa prepara una nova encíclica, en la qual sembla que donarà bons consells a las classes poderoses y acaudaladas.

No estarà mal qu'entre 'ls consells hi hagués aquest:

En compte d'enviarme quartos,

## ¡Pobre marina!



...nunca ver si esté ogni en  
engolo si donan ob estolit! el v...

Víctima dels Berangérs,  
Cerveras y altra llopada,  
la grrran marina espanyola  
prompte quedará enfonsada.

...si es que nesesq en asempa  
...tionsibilitat i no n'han mos...

procuréu fer caritat  
als verdaders infelisos  
que hi haja al vostre vehinat.

Diu un telegrama:  
«A Turquia 60 mil catòlichs s' han convertit al ma-  
hometanisme.  
¡Apreta! ¡Xeixanta mil d' un cop!  
Si ab freqüència s' repeteixen  
fugas per aquest istil,  
nostra Santa Mare Iglesia  
va à quedarse sense fils.

Està à punt de organizar-se l' quanto del rey baix la  
direcció de un monsenyor.

Algúns elements afectes á la dinastia opinan que la  
direcció del quanto del rey se confihi á un militar.

Crech que 'ls dos extréms podrian conciliarse, bus-  
cant algú capellá trabucaire dels que més van dis-  
tingir en l' última guerra civil.

Se'n trobarían molts. Y de aquest modo quedarian  
en lo seu lloch degut la religió y la milicia, las orações y las armas.

Dos xicotets están jugant als soldats de plom. En  
aquest moment se presenta 'l seu padri, un vell que  
va fer la guerra de Cuba, y diu á un dels seus nets:

—Joanet: si dintre de un quart d' hora t' apode-  
ras de la fortaleça enemiga, t' dono una pesseta.

No han passat dos minuts que 'l Joanet li diu:

—Avi: l' enemich s' ha rendit. Vinga la pesseta.

—Tant depressa? ¿Y cóm t' ho has fet?

—Li he promés milha pesseta, y ha capitulat des-  
seguida.

L' avi trayentse la pesseta de la butxaca:

—Aquest xicot farà tanta ó més carrera qu' en Mar-  
tínez Campos.

## L' ANGEL DE L' ADUANA

(INTERVIEW)

—Déu lo quart,

Angel benaventurat  
que d' el cim de l' Aduana  
contemplava aquesta vall  
de sufriments y de llàgrimas,  
com li deya un popular poeta en LA CAMPANA, fa una  
pila d' anys, quan gemiam y ploravam baix la domi-  
nació del famós Aldecoa. Venia á véurel per donarli l'  
pesam.

—¿Lo pésam? ¿per qué?

—Hombre!... Suposo que l' ordre del governador,  
manant destronari del seu sitial deu haverli causat  
una impressió dolorosa.

—No ho cregui. Hi baixat d' alli ab molt gust, y si  
no m' ha de descubrir, fins li diré que jo soch qui ha  
deixat la cessantia al senyor Larroca.

—¿Voste? ¿que no hi estava bé allí dalt?

—No. En primer lloc, la feyna anava fentsem una  
mica pesada. Alló d' haver de permaneixre nit y dia de  
centinella en lo terrat de l' Aduana, per tocar la trom-  
petà tan bon punt passés una dona que...

—A propòsit: ¿qu' es veritat això que 's diu?

—¿Qué? ¿Això de la trompeta y de las donas?... |Vaya  
si ho est!... |Bons tips de vigilar que vaig ferme durant  
los llargs anys de pendre la fresca en aquelles al-  
tures!

—Y...

—¿Y qué? Ja pot parlar sense cumpliments. Encara  
que soch àngel, la continua companyia dels bastaixos  
y carreters de l' Aduana ha acostumat las mévas ore-  
llas á tota classe d' aspereses.

—Pues... volia dir, quantas vegades l' ha tocada la  
trompeta reveladora.

—Ni una.

—Es dir que may, ni una sola vegada, ha vist passar  
cap dona que mereixes una mica de trompeteig?

—Jo li diré: la cosa necessita moltes aclaracions,  
perque l' honor de las familias es una corda delicadís-  
simà, y un hom, encara que de pedra, té bons senti-  
ments y un cor verdaderament angelical. La major  
part de las donas que passavan —y això prênguio en  
general— no mereixian trompetada de cap classe. D'  
altras no n' estava segur, y ab lo temor de que ellàs  
mateixas se'm plantessin á riure al sentir lo meu  
toch, callava y preferia quedarme ab lo duple. Deve-  
gadas ne passava alguna qu' era digna, no sols del ho-  
menaje de la méva trompeta, sino del de totes las  
flautas y flautins del mon...

—¿Per qué no tocava llovaras?

—Perque al mateix temps qu' ella, ne passavan al-  
tras indignas de semblant honor, y jo per evitar con-  
fusionys y privar que quatre qualsevol gas s' atribuhsis-  
sin virtuts que no tenian, no veia altra sortida que  
mossegarme 'ls llabis y tenir quieta la trompa. Perque  
d' om m' ho havia d' arreglar per fer entendre al mó-  
n que 'l meu cop de trompeta anava per fulana, y no per  
sutura y mengana?

—Es veritat: lo conflicte era de solució peliaguda...  
Deya, donchs, que la feyna se li havia fet empipadora  
per xó... y ¿per qué més?

—A n' això anava. Apart de las molestias inherents  
á la méva dificilissima missió, veya ab freqüència des-  
de la miranda cosas que 'm cremavan las sanchs.

—¿Pot saberse lo que veia?

—Vaya!... Per poch que 'm decantés, no entrava  
ningú al govern civil que jo no li llambregués la feso-  
mia... |Si n' hi presenciat, baix aquest punt de vista,  
de fets rars y en apariència inexplicables. Desde 'l  
meu observatori hi vist entrar al govern civil perso-  
nas, personetas y personatges de tota especie. Dema-  
gogos furibundos que parlavan al poble de menjarse  
cru al governador, y d' amagat anaven á visitarlo res-  
petuosament y á posarre á las sévases ordres. Republi-  
cans autèntichs que acudian al govern civil per con-  
seguir dels poders monàrquichs un' acta de diputat.  
Personas beyatas y recatadíssimas que solicitavan de  
l' autoritat de la província indulgencia y silenci per  
faltas vergonyoses cometes en moments d' extravio.  
Amichs dels obrers que anaven á combinar ab la poli-  
cia y ab lo governador la perdicio dels mateixos a qui  
fingian defensar... En pocas paraules: durant las va-  
riades dotzenas d' anys de permanència en aquell pedes-  
tal, m' hi mort moralment de fastich, d' asco y de ver-

gonya. Vel'hi aquí perque, trobantme vell, tronat y  
ple d' esquerdes, hi solicitat del governador la llicen-  
cia absoluta, resolt á morir tranquil é ignorat com lo  
negre de la Riba y altres còmpanys de glòries y fatigas.

—Y ara ¿qué hi posarán en lo lloch que vosté ocupa-  
va? |un pararrayos é una ramènya?

—Un altre àngel.

—¿Qué diu! |També ab una trompeta?

—També. Pero aquest tindrà una missió molt distin-  
ta de la méva.

—Quina serà la séva obligació?

—Tocar cada vegada que veji passar un accionista de  
la Trasatlàntica que haja cobrat.

—Ay!... |Si que va llarga la cosa!

FANTÀSTICH.

## PROPOSICIÓ

—Es cert lo que 's diu fa días  
desprovist de tot misteri?

—Es ben cert que 'l ministeri  
cerca per fe econòmicas

y que per més que barrina  
y per més voltas que dona,  
no troba idea prou bona  
per lliurarros de la ruina?

—Es cert això... |contesteu:  
digueumho prompte... sens treva;  
puig ab una idéa méva  
si això es, tots vos salveu.

—Que la digui?... á la crserra.  
Los ministres d' un plegat,  
van al Monte de piedad  
y s' empenyan la cartera.

Si això fan, cosa no extranya  
dat lo carinyo encendrat,  
qu' al pais han professat...  
ja está salvada l' Espanya.

AMADEO.

## CORRESPONDÈNCIA PARTICULAR

Ciutadans Un fumador, Fulano de Tal, Perales, J. Dannis, Racudé,  
Alfreditu, Joan Torne, J. C. Pallarés, M. Peloma, Salvador Esclau-  
saus, Canons y Palillos, Ornsjela Obir y V. G. V.—Lo qu' envian  
aquesta setmana no fà per casa.

Ciutadans M. M. Escassany, Gior, Petit-Rey, P. Juanito C., Joseph  
Grau Llanes, J. Daunis, Noy magre y Quico Salora.—Insertarem al-  
guna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutadà Lluís Salvador. En La Felicitat hi ha massa paraules y poca  
novedat d' ideas.—J. de la Torre: es molt manset.—Pere Cullerayre:  
lo sonet no va; la poesia està bé, pero aquell final hauria de modificar-se.  
—J. G. V. (Brufim): La setmana entrant ne parlarém: aquesta ens falta  
espanyol.—J. Beltri (Tortosa): Ja hem dit sobre aquest assumpte tot lo que  
podíem dir.—Cheim: Algo anirà.—J. Bué Ventura: Ja hem dit algu-  
nas vegades que no admitem polèmiques literàries.—X. Vilafranqu: Deu  
li torni.—Un gracienc republicà: A Gracia agradaix, sens dubte; pero  
y als demés pobles abont va'l periòdic quin efecte 'ls faria?—Doc-  
tor Tranquil: Està pèssimament accentuat lo sonet; les endavallades  
van millor.—S. Bonavia: No estan mal.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert: impresor.—Assilte, 63.

**BANYS**



Aquests no passan cap ansia...  
¡com nedan en l' abundancia!....



Los impostos la mossegan  
y 'ls bitllets de Banch la ofegan



Com 'l vi no 's ven fa anys,  
sols serveix per pendre banys.



Lo poble traballador  
¿ab que 's banya?... Ab la suor.



En moltes parts la ensenyansa pren banys de poca pitansa.



Miré a la banyera trista  
del desgraciat accionista.